SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 117. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 20, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 20-го ЧЕРВНЯ 1996 р. Ч. 117. РІК CIII.

О. МОРОЗ ПРИЙНЯВ АМБАСАДОРА ЗСА

Київ (УНІАР). — Тут у неділю, 16-го червня, голова Верховної Ради України Олександер Мороз прийняв амбасадора ЗСА Вілліяма Ґрін-Міллера на прохання останнього.

Під час зустрічі обговорено стан українсько-американських відносин, хід конституційного процесу в Україні та вплив президентських виборів у Росії на ситуацію в Україні.

В. Міллер запевнив О. Мороза, що президент Билл Клінтон і З'єднані Стейти Америки є і залишаться надійними друзями України, незалежно від результатів виборів у ЗСА.

Щодо впливу російських виборів на ситуацію в Україні, то О. Мороз зазначив, що кого б там не обрали, це матиме вплив на громадську думку в українському суспільстві, але "на зовнішню політику України це не вплине".

Голова українського парляменту також зазначив, що конституційний процес в Україні проходить складно, але є надія на його успішне завершення. Хотілося б затвердити конституцію до 24-го серпня, але процес такий складний, що не дозволяє назвати якусь конкретну дату, зазначив Мороз. Верховна Рада, за словами голови, прагне зробити конституцію демократичною, щоб "вивести Україну в ряд цивілізованих країн". Особливо багато ще треба працювати над розділами з питань організації судової влади в Україні.

Підписано угоду про захист інформації

Київ (УНІАР). — Тут у неділю, 16-го червня, підписано українсько-російську міжурядову угоду про співпрацю в галузі технічного захисту інформації.

З української сторони угоду підписав голова державної служби з питань технічного захисту інформації Юрій Семенов, а з російської — голова державної технічної комісії при президенті Юрій Яшин.

Учасники договору зазначили під час пресової конференції, що захист інформації є важливим для обороноздатности обидвох держав та їхньої економіки. Ю. Яшин висловив вдячність на адресу Президента і Уряду України за виявлену уважність до проблем технічного захисту інформації в царині політики, економіки, техніки, екології та обороноздатності.

Конґрес українїстів відбудеться в Харкові

Вашінґтон (Амбасада України). — Виявом зростаючого міжнародного зацікавлення Україною та її політичним та економічним потенціялом стало виникнення в ряді держав асоціяцій вчених-українознавців. На сьогодні до складу Міжнародної асоціяції україністів, створеної 1989 року на конференції в Неаполі, Італія, входить 25 національних асоціяцій.

Перший Міжнародний конгрес україністів відбувся 1991 року у Києві, другий — 1993 року у Львові, третій конгрес буде проведено 26-29-го серпня ц. р. у Харкові. Якщо на попередніх конгресах більшість учасників становили вчені українського походження, то серед організаторів цьогорічного конгресу переважають відомі вчені, які не належать до українсь-кої діяспори. Зокрема передбачається участь президента Китайської асоціяції україністів Цзян Чанбіна, голови Японської асоціяції українознавчих досліджень Казуо Накаї, президентів Французької та Німецької асоціяцій Даніеля Бовуа та Ганса-Йоахіма Торке, багатьох інших визначних вчених, економістів, політологів, громадських діячів, основним полем зацікавлення яких є Україна.

Враховуючи те, що учасники конгресу належать до числа тих вчених і громадських діячів, які мають значний вплив на громадську думку своїх країн і формування їх політики, конгрес матиме не лише наукове, але й політичне значення. Ряд учасників конгресу мають великі заслуги для спростування хибних уявлень про Україну, є авторами праць про значення України як фактора стабілізації на европейському континенті і в світі.

За інформаціями про третій конгрес вчених-україністів слід звертатись до амбасади України в ЗСА, 3350 M St. N. W., Washington, D. C. 20007; tel.: (202) 333-0606.

„Сучасність": 35 років появи зобов'язує і редакторів, і читачів

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Саме перед двома роками мали ми нагоду говорити про журнал „Сучасність" з його редактором проф. Тарасом Гунчаком, який в тому часі щиро радів перенесенням редакції, друкарні та адміністрації цього літературного місячника до Києва та успіхами, який він там має з новими членами редакційної колегії та новими читачами.

Тим разом до редакції „Свободи" зайшли і головний редактор Т. Гунчак, і редактор відділу мистецтва Богдан Певний, щоб поінформувати нас про теперішній стан „Сучасности", а передусім про те, що цьому єдиному тепер роду літературному журналі, який безперебійно появляється вже 35 років, треба доконче більше передплатників, а зокрема тих із західних країн. Гості саме вибиралися до Києва, щоб там святочно відзначити ювілей свого журналу, але перша їхня журба це doля „Сучасности".

Оба наші гості, які від початку працюють в жур-

(Закінчення на стор. 3)

Б. Певний і Т. Гунчак в редакції „Свободи" розказують про журнал „Сучасність".

ГКУ захищає севастопільців

Севастопіль (УНІАР). — Тут у неділю, 16-го травня, партія Громадянський Конгрес України (ГКУ) розповсюдила заяву на захист учасників мітингу в Севастополі, присвяченого президентським виборам у Росії.

Віче відбулося в суботу, 14-го травня, на площі Нахімова, згідно з поданою завчасно заявою. Як пишуть автори заяви, міліція розігнала учасників мітингу під приводом того, що його дозволили провести не на площі Нахімова, а в іншому безлюдному місці. Проте організатори віча не погодилися з рішенням влади і вирішили провести його у центрі міста на площі Нахімова.

Громадянський Конгрес України висловив протест проти "провокаційних дій севастопільської адміністрації", розцінивши заборону віча на площі Нахімова як "замах на громадянські права севастопільців".

У зверненні до Верховної Ради України ГКУ вимагає забезпечення умов для вільного волевиявлення громадян хоча б на період прийняття нової конституції. Для цього, на думку авторів заяви, необхідно: всім політичним партіям надати змогу висловити на телебаченні і в газетах своє ставлення до нової конституції України; суспільно-політичним організаціям і профспілкам надавати зручні місця для проведення масових заходів; у випадку проведення референдуму з приводу нової конституції, виключити пряму участь виконавчої влади в процесі голосування — в комісіях дільничних і Центральній Виборчій Комісії мають бути представлені тільки суспільно-політичні сили; спільно з Верховною Радою Криму створити слідчу комісію для правної оцінки дій севастопільської адміністрації і правоохоронних органів, а також для забезпечення громадянських прав і свобод в Севастополі.

Тим часом у Севастополі діє 14 виборчих дільниць, на яких цивільні російські громадяни та моряки Чорноморської фльоти мали змогу взяти участь у виборах президента Росії. Створено ви-

(Закінчення на стор. 3)

Ліві України хочуть перемоги Ґ. Зюґанова

Київ. — Українські ліві сподіваються, що в другий турі президентських виборів в Росії переможе комуніст Ґеннадій Зюґанов, незважаючи на те, що в перший тур виграв Борис Єльцин, згідно з повідомленнями УНІАР.

„За будь-яких остаточних результатів першої тури висновок один: Зюґанов виграв, а Єльцин програв, програв, незважаючи на силенну пропаганду в одні ворота, що велася на телебаченні. І програла разом з Єльциним так звана демократія", — сказав перший секретар ЦК КПУ депутат Петро Симоненко.

Депутат-комуніст Володимир Моїсеєнко зазначив, що перемога Б. Єльцина в першій турі є тактично вигідною для Зюґанова і комуністів. Якби ж Б. Єльцин програв у перший турі, це дало б йому привід ввести надзвичайний стан, що не сприяло б комуністам, вважає депутат. На його думку, перемогти в другій турі повинен Геннадій Зюґанов.

Інший лівий депутат Геннадій Довженко теж вважає, що переможе Ґ. Зюґанов, бо, на його думку, „лівий електорат" колишнього генерала Алєксандра Лебедя голосуватиме в другому турі за Зюґанова. А. Лебедь набрав 15.39 відсотка голосів і вважається одним з найважливіших політиків Росії. Переважна більшість оглядачів вважає, що його виборці відіграватимуть вирішальну ролю в другій турі.

(Закінчення на стор. 3)

ООН дотримує свої обіцянки на Балканах

Ню Йорк. — У вівторок, 19-го червня, Рада безпеки Організації Об'єднаних Націй офіційно зняла свою заборону доставти та придбання тяжкої зброї для воюючих фракцій колишніх республік Юґославії, що її було введено в життя 1991 року після договору про контролю зброї на Балканах.

Ще минулого листопада, після того як воюючі сторони погодились припинити три і піврічну війну у Боснії, Рада безпеки ООН проголосувала, щоб збройне ембарго ліквідувати поступенно. Одначе цього, як виглядає, відразу не вдалося довершити і треба було майже пів року, щоб цю справу узгіднити.

У договорі про контролю зброї підписаного минулої п'ятниці, 14-го червня, у Фльоренції, колишні республіки Юґославії погодились обмежити у своїх арсеналах зброї кількість танків, тяжкої артилерії, бронемашин, боєвих літаків і гелікоптерів-атакувальників.

А. ЛЄБЄДЬ ПІДТРИМУЄ Б. ЄЛЬЦИНА

Москва. — Президент Росії Боріс Єльцин провів другу за останні два дні зустріч з Алєксандром Лєбєдєм, який зайняв третє місце у першій турі президентських виборів. Під час зустрічі Б. Єльцин підписав указ про призначення А. Лєбєдя секретарем Ради безпеки і асистентом президента Російської Федерації у справах національної безпеки. Одночасно з посту міністра оборони, згідно з поданим рапортом, звільнений ген. Павел Грачов. Виконуючим обов'язки міністра оборони призначений начальник Генерального штабу РФ Міхаїл Колєсніков.

Б. Єльцин заявив, що підсумки виборів показали, що „переважна більшість виборців підтримала курс, який ми проводили п'ять років. За цей час появилися цікаві політики, яких підтримало багато виборців, у тому числі Алєксандр Лєбєдь... Його програма дій збагачує програму дій президента Росії". На думку Б. Єльцина, ті виборці, які проголосували за Лєбєдя, „дали наказ президентові виконати те добре, що вони побачили у його програмі... Я повинен відкоректувати свою програму", — сказав Б. Єльцин, підкресливши, що мова йде про реформи в армії, безпеку, боротьбу зі злочинністю і корупцією.

Відповідаючи на запитання журналістів, кого мав на увазі Б. Єльцин, коли 14-го червня на летовищі в Єкатеринбурзі сказав, що він знає президента Росії 2000 року, і чи мав він при цьому на увазі А. Лєбєдя, Б. Єльцин відповів: „Про це ще рано говорити", але потім, усміхаючись, додав: „Але ви правильно думаєте".

Як повідомляють деякі пресові агентства, кола, близькі до колишнього міністра оборони П. Грачова, намагалися організувати державний перево-

(Закінчення на стор. 3)

Б. Нетаняґу зформував новий уряд

Єрусалим. — Новообраний прем'єр-міністер Ізраїля Беньямін Нетаняґу представив на затвердження у Кнессеті склад кабінету міністрів, який він зформував. В останній момент йому довелося поборювати сильний тиск з боку колишнього совєтського дисидента Натана Щаранського. Очолюючи імігрантську партію, Н. Щаранський вимагав два міністерські місця для своєї фракції, яка має у Кнессеті сім місць, і право вільно голосувати за релігійні справи.

Серед претендентів на провідні місця в кабінеті міністрів:

на пост міністра оборони — Іцак Мордехай, колишній генерал і початкуючий політик. Він має великий досвід командування в бойових умовах, брав участь в арабсько-ізраїльській війні 1973 року;

на пост міністра фінансів — Джейкоб Френкель, який очолює банк Ізраїля. Своєю головною метою він вважає зменшення інфляції, яка нині досягнула 14 відс. Він — доктор економічних наук;

на пост міністра юстиції — Яків Нєєман — єрусалимський адвокат, колишній професор юриспруденції.

Як вважають аналітики, Б. Нетаняґу не має наміру віддавати головні пости в уряді іншим лідерам партії Лікуд, які вважаються його потенційними суперниками: синові покійного прем'єра Беньямінові Беґінові, лідерові фракції Лікуд у Кнессеті і колишньому міністрові юстиції Данові Мерідорові. Не знайшлося місця в новому уряді і для посадників Єрусалиму Єгуда Ольмерта і Тель Авіву Роні Мільо.

Ізраїльські коментатори називають дії Б. Нетаняґу „революційними" для ізраїльської політики, підкреслюючи, що вперше перевагу при виборі міністрів віддається професійним знанням і авторитетові, а не політичному досвідові.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

"ЗЕЛЕНИЙ СВІТ" ВИМАГАЄ УХВАЛЕННЯ КОНСТИТУЦІЇ

КИЇВ. — Українська екологічна асоціяція "Зелений світ" розповсюдила серед депутатів українського парляменту звернення, у якому міститься вимога максимально пришвидшити ухвалення нової конституції України. Автори звернення вимагають, щоб усім депутатам було роздано поправки, внесені до проєкту конституції спеціяльною комісією. Їх також мають отримати представники Кабінету Міністрів і адміністрації Президента. Це, на думку авторів звернення, допоможе зекономити багато паперу і часу в другому читанні проєкту. "Зелені" також пропонують зробити газетний варіянт проєкту конституції і роздати кожній родині.

ВІДБУЛИСЯ ПЕТЛЮРІВСЬКІ СЛУХАННЯ

ПОЛТАВА. — Тут з нагоди 70 річниці з дня смерти видатного державного діяча України Симона Петлюри відбулися четверті Петлюрівські слухання. Письменник Петро Ротач, науковець Віктор Ревеґук, краєзнавець Раїса Циган та інші промовці розповіли про життя, творчу і громадську діяльність славного земляка. Молодий науковець Тарас Пустовіт за наукові успіхи отримав нагороду ім. С. Петлюри.

РІВНЯЮТЬСЯ НА М. АРКАСА

МИКОЛАЇВ. — Тут обласна державна адміністрація заснувала щорічну премію імени видатного українського історика і композитора Миколи Аркаса. Премією нагороджуватимуть ентузіястів культурно-просвітницької сфери і членів творчих спілок за значний внесок у розвиток професійного та самодіяльного мистецтва та української національної культури.

ЗАСНОВАНО ІНСТИТУТ СЛОВ'ЯНОЗНАВСТВА

РІВНЕ. — Тут відбулася презентація Рівненського інституту слов'янознавства (РІС) Київського Слов'янського Університету. РІС є навчально-науковим закладом нового типу, зорієнтованим на світові стандарти освіти. Він має факультети слов'янознавства, міжнародних відносин, економічних відносин та бізнесу, психології та мистецтвознавства слов'янських країн. Інститут випускатиме викладачів чужоземних мов, істориків-дослідників, пресових аташе у дипломатичних службах, експертів-консультантів з міжнародних відносин, економістів-митників, експертів з музейних цінностей та фахівців інших профілів.

ОБСТРІЛЯЛИ ПОМЕШКАННЯ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Тут невідомі обстріляли помешкання голови Партії Економічного Відродження Криму (ПЕВК) Володимира Шевьова. Керівництво партії оцінює це як черговий акт політичного тероризму, спрямований проти ПЕВК. В. Шевьов пов'язав це зі своїми неодноразовими виступами в Контрольній комісії кримського уряду, спрямованими проти порушень законів під час приватизації.

В АМЕРИЦІ

У ЧАСІ ПЕРЕДВИБОРЧИХ кампаній засоби масової інформації завжди є в пошуках сенсаційних вісток про того чи іншого кандидата, щоб цим привернути або відкинути прихильність виборців до нього. Чим ближче до виборів тим частіше на сторінках газет появляються цікаві, двозначні, неправдиві, а часом і дуже дивовижні коментарі. До останніх таких коментарів належить заввага, що кандидат на президента від Республіканської партії Роберт Дол сам доходить до важливих рішень і для прикладу наведено його рішення зрезиґнувати з Сенату і ввесь час присвятити виборчій кампанії, що заскочило його дорадників. Тепер підкреслюється, що з такою вдачею його дорадникам, зокрема у передвиборчій кампанії, є дуже важко її провадити.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ У внутрішньому звіті Пентагону зроблено натяк на можливість існування американських військовополонених у Північній Кореї. Згаданий звіт до загального відома подав член Конгресу, що відразу викликало гострі невдоволення та закиди байдужости в сторону Уряду, а Пентагону зокрема. На підставі цього звіту родини пропавших без вістки вояків Корейської та В'єтнамської війн дійшли до висновку, що Пентагон зігнорував вістки про можливість існування американських воєннополонених у Північній Кореї. На пресовій конференції речник Департаменту оборони намагався виснити, що припущення у згаданому звіті є тільки підсумком одного аналітика, базованого на „непідтверджених чутках" втікачів з Північної Кореї.

У СВІТІ

У БОЛГАРСЬКОМУ МІСТІ Пловдів почався судовий процес, на якому вирішується доля споруджeного тут 40 років тому пам'ятника, відомого під назвою „Альоша". Він був споруджений в місті в честь вояків Совєтської армії, які воювали на території Болгарії з німецькими фашистами в роки Другої світової війни. Однак чимало мешканців Пловдива вважають цей пам'ятник „символом окупаційної армії". Посадник міста Спас Гирневський запропонував знести „Альошу", а його ідея знайшла підтримку в міській управі, яка і прийняла рішення про зруйнування пам'ятника.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ Туреччини підтвердило повідомлення про зосередження сирійських військ на кордоні двох держав. В офіційній заяві представника міністерства оборони цієї країни сказано, що Туреччина також провела переміщення своїх військ на кордоні, однак „ці переміщення не носять антисирійського характеру".

ПРЕЗИДЕНТ ФІНЛЯНДІЇ Марті Ахтісаарі запропонував провести зустріч керівників країн Европейського союзу, Росії і З'єднаних Стейтів Америки і обговорити спільну стратегію зміцнення безпеки і стабільности в Европі. На думку президента, такі зустрічі необхідні, бо саме від того, якими є відносини Европейського союзу зі ЗСА і Росією в багатьох випадках залежить ситуація в Европі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Нездоланні курди

Ми нерідко обурюємося з цього приводу: як можуть сильні держави спокійно спостерігати, коли один народ жорстоко поневолює іншого, зводить з білого світу? Чому б не втрутитися, не сказати агресорові: „Досить!" ? Одначе так не буває майже ніколи і, зрештою, може це й краще. Визволити себе з рабства мусить сам раб. Недаремно наша Леся Українка остерігала: хто кого визволить, той того й поневолить.

На жаль, не кожному уярмленому народові усміхається історична доля. Нерідко справедлива національно-визвольна боротьба триває не місяці і навіть не роки, а десятиріччя. Як от у випадку курдів. „О курде, бережи свої набої!" — писав ще тридцять літ тому Василь Симоненко.

Хто ж такі курди і що ми знаємо про них? Живуть вони переважно на південному сході Туреччини. Скільки їх є, годі сказати, бо офіційна турецька статистика цю інформацію приховує. Сама назва „курди" — під забороною, їх вважається турками. Щось подібне, як колись з українцями в російській імперії. Згідно з підрахунками закордонних спостерігачів, курдів у Туреччині — щонайменше 20 мільйонів осіб, приблизно 30 відсотків усього населення. А якщо долучити іракських, іранських та сирійських курдів, то загальна цифра наблизиться до 50 мільйонів.

Збройну боротьбу за свою самостійну державу курди ведуть уже десять років. За цей час полягло їх десятки тисяч, але й турків не менше. Турецькі війська хоч і добре озброєні, ніяк не можуть дати собі ради з усюдисущими курдськими партизанами, тому нерідко мстяться на мирних мешканцях. За два останні роки турецька армія зрівняла зі землею декілька тисяч курдських сіл — за симпатію до партизанів. Всупереч усім жертвам, курдів з кожним роком стає більше: якщо в турецькій родині в середньому двоє-троє дітей, то в курдській — шестеро-восьмеро.

І все ж їхня сила — не в кількості, а в тому, що вони знають, за що воюють, і цій меті підпорядковують усе своє життя. Вишкіл молодих вояків у партизанських таборах триває день і ніч, і не лише військовий, але й гуманітарний, освітній. Молодь вивчає історію свого народу, його культуру і традиції, а також історію світових революцій. Між іншим, багато курдських патріотів, прибуваючи зі зденаціоналізованих турками околиць, тільки в партизанському таборі вивчають рідну мову і переходять на неї. Курдські партизани не вживають алкоголю, не курять, ведуть себе високоморально у взаєминах з вояками-жінками. Всі вони, і юнаки, і дівчата, фізично сильні, витривалі. Перед збройною акцією бойові групи сходяться великим гуртом, співають, танцюють, відтак моляться — і без страху та вагань ідуть у бій. Військових чинів у їхніх формаціях нема, однак командирська ієрархія панує, й то дуже сувора: накази виконується неухильно.

Політично курди все ще не об'єднані. В Іраку, скажімо, за першість змагаються групи Талябані і Барзані. В Туреччині найавторитетнішою і наймасовішою є Робітнича партія Курдистану. Портрет її лідера Абдулли Оджаляна — у кожній курдській хатині. Курдські матері, прості, невчені селянки, свідомо виховують дітей, змалку готуючи їх до святої боротьби за національну незалежність.

Турецька влада вперто покладається на свою перевагу у збройній силі, число жертв з обох сторін росте. Курдська проблема все в більшій мірі стає міжнародною. Це визнають самі турки. Ось що пише всесвітньо відомий письменник Азіз Несін, якого за кордоном називають „совістю його країни": „Мені невдовзі 80 літ, і я пам'ятаю тільки одне — курдів придушують весь час і все жорстокіше. Туреччина далека від того, щоб бути правною державою".

В останній час Захід дещо змінив своє ставлення до курдів і їхньої справи. В Голляндії почав діяти парламент Курдистану у вигнанні, в Брюсселі працює курдська телевізійна станція. Німеччина офіційно вимагає від Туреччини надання курдам культурної автономії. Європейський парламент прийняв декілька резолюцій, в яких засуджується політику турецького уряду щодо курдів.

Проте курди добре знають, що їх ніхто не визволить, якщо вони не здійснять цього самі.

Раїса Руденко

ІСТОРИЧНА ЗНАЧИМІСТЬ КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Недавно у Києві відбулися врочистості з нагоди відкриття пам'ятника княгині Ользі. Проте не всі присутні на відкритті й посвяченні пам'ятника поставилися до цього схвально. Окремі громадяни, що зовні нагадували ветеранів совєтської армії, висловлювали зневагу з приводу того, що спорудили "пам'ятник бабє", яка, мовляв, нічого собою не представляє. Присутні мовчки обминали цих шанувальників усього великоросійського, але обличчя людей відразу ясніли святковою врочистістю, як тільки очі зупинялися на пам'ятникові. Для більшости це було торжество історичної справедливости і водночас мистецьке свято.

Алея "Історичний шлях"

На початку XX століття, з ініціятиви Товариства Збереження Історичної Пам'яті України в Києві було започатковано алею "Історичний шлях", просвітницьку алею шляху Київської Руси-України. В рамках цього задуму на Михайлівській площі за проєктом надзвичайно талановитого українського скульптора Івана Кавалерідзе з'явився пам'ятник, присвячений українським святим: княгині Ользі, яка першою прийняла християнство; апостолові Андрієві Первозванному, який проповідував християнство у тих землях і поставив хрест на березі Дніпра, де тепер стоїть Андріївська церква; братам-просвітителям Кирилові і Методієві, які у 850-880 роках проповідували християнство і створили слов'янську писемність та школи. Пам'ятник становить композицію, в центрі якої на високому постаменті стоїть постать княгині Ольги, а трохи нижче — фігури апостола Андрія Первозванного та просвітителів Кирила і Методія.

Створення історичної алеї не вписувалося в імперські пляни і пам'ятник княгині Ользі був зруйнований 1919 року за наказом комуністичних властей. І хоч офіційна пропаганда такі дії замовчувала, народна пам'ять все ж зберегла про це спогади. Про знищення пам'ятника княгині Ользі залишила свідчення письменниця Ольга Форш. Вона бачила, як большевицькі активісти, "накинувши мотузки на важкий корпус княгині, стягували її на землю". Вправні чоловіки великими молотками відбили статую від підніжжя, "фігура здригнулася, похилилася і... як з пушки бахнула, розбившись на куски".

Зникають старі пам'ятники

Ця розповідь сьогодні звучить як підтвердження справедливости мудрого народного прислів'я: "Що мечем здобуто, те від меча і загине". Адже сьогодні ми є свідками того, як з постаментів зникають пам'ятники комуністичним вождям. Різниця тільки в тому, що сьогодні тих пам'ятників не розбивають, а обережно здіймають і поміщують на складах.

Натомість пам'ятник княгині Ользі знову стоїть на Михайлівській площі, і вже не з бетону, а з білого мармуру. З двох сторін на неї дивляться такі ж мармурові Андрій Первозванний і Кирило та Методій. Кияни тепер мають змогу милуватися не лише пам'ятником Володимира Великого, але і його матері княгині Ольги, яка першою стоїть у списку святих православних слов'ян.

Така пошана до княгині Ольги — цариці Київської Руси — не випадкова. Її діяльність мала великий вплив на розвиток держави та церкви. Ще з дитинства Ольга вирізнялася незвичайним розумом і здібностями, і в десятирічному віці вже перемагала дорослих на полюванні. В тринадцятирічному віці стала дружиною Ігоря Олеговича, а після смерти князя Олега допомагала Ігореві керувати державою. Зокрема, коли князь ішов у землі, які треба було тримати в покорі, Ольга була повновладною господинею Руси: споряджала купецькі каравани, дбала про державну скарбницю і про лад у всьому.

Якось воєводи підговорили князя Ігоря іти походом на Царгород. Ольга зауважила, що князь Олег "ходив з мирною місією і здобув для Руси право безмитної торгівлі". Вона радила чоловікові продовжити мирну угоду

(Закінчення на стор. 4)

Олександр Серафин

ЕКОНОМІКА АЗІЇ ОЧИМА ТУРИСТА

I

Нашу місячну подорож, переважно по Азії, організувала швайцарська фірма "Гльобус". В групі зібралося 25 американців з різних стейтів і шостеро канадців. Головним гідом була добре досвідчена у веденні тур по Азії австралійка, а тимчасовими — гіди міст, у яких ми перебували.

Ми часто чуємо від наших братів і сестер, що Україні більше личить китайський економічний модель, ніж капіталістичний і, власне, про це буде найбільше мови.

Японія

Наша поїздка в Азію почалася в Токіо 2-го травня. Хоч це вже мої шості відвідини Японії, я завжди радо сюди повертаю. Це надзвичайно економічно розвинена і висококультурна країна. Її економічний ріст, одначе, перервався п'ять років тому. Уряд намагається повернути економіку на дорогу розквіту.

До початку 1990 років економіка Японії зростала пересічно на 6.5 відсотка річно. Японські фірми скуповували все, що могли, поза межами країни. Здавалося, що Японія мала якийсь економічний секрет і її ростові не буде кінця. Дехто завдячував цю особливу японську ситуацію передовому місці країни в технології.

За останні чотири роки Японія зазнала економічного занепаду, найбільшого від Другої світової війни. Між 1992 і 1995 роками валовий національний продукт зріс лише на 0.6 відсотка річно. З початком 1990 років вартість землі впала на половину, створюючи тягар безнадійних боргів — приблизно один трильйон дол. Від 1990 до 1994 року виробництво авт впало на 22 відстки, що спричинило закриття фабрик. Різні державні спроби перервати цю рецесію не мали успіху. Тепер є познаки віднов. Минулого року економіка зросла на 0.9 відсотка, вартість акцій на біржі піднялася і корпораційні прибутки збільшилися.

Економіка Японії створила великий попит на імпорт, бо знижені тарифи і „слабий" долар зробили імпортовані харчі дешевшими від японських. Японія імпортувала в 1995 році понад 50 блн. дол. сільсько-господарських продуктів: 29 відсотків зі ЗСА і 10 відсотків з Китаю.

Протягом квітня американський дефіцит у торгівлі з Японією зменшився на 56 відсотків. Цю ситуацію спричинили імпорт харчів, високотехнологічні вироби і менші експорти до ЗСА. Загальні японські експорти були більші лише на 51 відсотка, у той час, коли імпорт зріс на 31 відсоток у порівнянні з попереднім роком.

Як було згадано вище, японська економіка поступово поліпшується в наслідок поважної державної економічної контролі з різними стимулами, включно з надзвичайно низькою процентовою ставкою для позичковців — у висоті лише 0.5 відсотка, яку встановлено при кінці 1995 року.

Довір'я консумента збільшилося і державні представники заповідають економічний розвиток в 1996 році у висоті 2.5 відсотка.

Зі зміною курсу між доляром і єною в некористь доляра, ціни на все є вищі у порівнянні з нашими. Платні японських працівників (пересічно 60,000 дол. річно) є також вищі від американських. Не кожен наш турист у Японії тепер купує там сувеніри...

(Продовження буде)

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТИ

Іроїда Винницька,
голова СКВОР

ДІЯСПОРА — ЦЕ ОКРЕМИЙ ОРГАНІЗМ

(З матеріялів пленарної сесії СКУ 31-го травня і 1-го червня)

I

Від Світової Координаційно-Освітньої Ради сердечно вітаю Президію СКУ, яка сьогодні відновляє застанову над проблематикою української ідентичности в діяспорі. Така застанова є дуже важливою і вчасною. На мою думку, українська громадськість має право від нас, від СКУ, він наших провідних осіб вимагати відповіді на запитання: пощо мають існувати наші громадські організації, наші школи, молодіжні організації, краєві надбудови? Які їхні можливості росту-розбудови? Яка їх ідеологія і ціль взагалі? Ми зобов'язані перед громадою мати візію української діяспори чи, інакше називши, світового українства.

Слід ствердити, що брак відповіді на це запитання став цілою проблемою, яка за останні п'ять років, від часу постання самостійної України, дуже загострилася. Відтоді майже не було дискусії на тему діяспори, її можливостей росту, її цілей.

Активне включення наших організацій, краєвих надбудов і окремих громадських діячів у процес відновлення і розбудови української держави цілком поглинуло увагу і відтягнуло фінанси діяспори.

Водночас сталося ще щось особливого. Відновлення української держави, суспільні процеси з усіма нам відомими проблемами скристалізували потребу створення концепції, візії, ідеології дальшого життя і дії діяспорного українства як своєрідного окремого суспільства, що житиме і діятиме незалежно від материка — України, її проблем.

У нас підсвідомо ще домінує думка, що доля діяспори полягає в тому, щоб допомогти Україні здобути, а тепер — утвердити незалежну державу. Сьогодні вже видно, що цього не вистарчає. Сьогодні стоїмо перед проблемою уточнення цілей життя діяспори як такої.

Я поставила собі за завдання пригадати деякі думки, що стосуються національної ідентичности діяспорного українства. Концепції про те, що таке наша діяспорна ідентичність, вже були висловлені і обгрунтовані в минулому і, на мою думку, багато з них є особливо актуальними сьогодні. Можливо, що не потрібно „винаходити колеса" наново.

Подам декілька загальних стверджень щодо української діяспори з думок д-ра Івана Винницького, висловлених 1985 року, ще перед постанням самостійної української держави: „...Українська діяспора буде існувати і розвиватися навіть тоді, коли зайдуть докорінні зміни в Україні. Напримір, коли зайдуть далекосяжні полегші в Совєтському Союзу, впаде залізна заслона, або навіть розпадеться СССР і унезалежниться Україна як держава. Це все засаднично не змінить української діяспори, ані не зникне сенс її існування. Навпаки, діяспора, правдоподібно, дістане нову хвилю еміґрації, а з тим новий застрик до дальшого ровитку.

Отож, твердимо, що низка об'єктивних елементів сприяє існуванню і розвиткові української діяспори, незалежно від ситуації в Україні..."

В правдивості деяких із наведених думок ми вже встигли переконатися. Сьогодні вже є нова хвиля еміґрації з України, а крім одчайдушних одиниць українці з діяспори не плянують масово переїздити в Україну, громади продовжують своє життя у вибраних ними країнах.

Характеризує українську діяспору (далі цитую д-ра І. Винницького) „...мережа по суті українських громадських і церковних організацій, яка об'єднує подивігідний відсоток (в порівнянні з іншими еквівалентними етнічними групами) громадян-індивідів. Вони стоять між собою в добрій комунікації, яка перехрещує кордони держав. Комунікація існує як між індивідами, так на низах організацій і між краєвими надбудовами. Це, згідно з прийнятими кібернетичними концепціями, є живучий організм світового маштабу, себто діяспора".

(Закінчення буде)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА

Д-р Юліян Мовчан

Щоб довше жити і молодо виглядати...

Звичайно, в даному випадку не йдеться про те, щоб продовжити людське життя в „безкінечність" і при тому, незважаючи на вік, завжди виглядати молодо, бадьоро, весело. Незалежно від нашого бажання і від рівня розвитку лікарсько-медичної науки, „мати-природа" має свої закони і межі, поза які нікому не вдасться переступити... Йдеться лише про те, чи людина (не тільки лікарі) може ще щось зробити, аби не лише продовжити своє життя, але також, бодай на певний час, — свою молодість? Точніше, якщо в нашому столітті багато людей вже доживає до 90 навіть 100 і більше років, то чому ще більше людей доживає лише до 60-70 років? В чому справа? Хто в цьому винен?

На це запитання фахівці дають свої відповіді. Нижче наведемо бодай деякі з них.

У своїй книжці "Self-Efficacy" (самоефективність або самоспроможність), автор, професор психології Стенфордського університету в Каліфорнії Алберт Бандура (українець?) пише, що коли ми обсервуємо, як інші люди вчаться грати на музичних інструментах, закінчують вищі школи з високими оцінками або беруть участь в маратонських бігах, це нас часто переконує, що при дійсному нашому бажанні та наших спроможностях ми також можемо досягти успіхів у тих чи інших ділянках спорту, науки і життя взагалі. Зокрема, усвідомивши велике значення для нашого здоров'я дотримання належного харчування, фізичної активности нашого організму, уникання всього того, що шкодить здоров'ю, ми тим самим не тільки продовжили б наше життя, але також і почувалися б і виглядали значно молодшими і бадьорішими...

Лікарсько-медичні фахівці нагадують, що активний кровообіг добре впливає не тільки на серце, легені чи мускульну систему організму, але також на працю мозку. Дослідження показують, що мозок старшої особи, яка продовжує займатися фізичними вправами, реагує значно швидше і ефективніше, ніж мозок людини, яка фізично мало рухається. Наприклад, під час їзди автом, коли на вулицях є великий „трафік", мозок або увага першої категорії людей швидше реагує на довколишню ситуацію.

Фахівці на підставі спостережень дійшли до висновку, що фізичні вправи, якщо йдеться про функцію мозку, корисні тим, що завдяки їм мозок одержує більше кисню. Особливо корисний кисень для тих мозкових клітин, які керують моторною активністю людини.

Якщо навіть звичайне ходіння корисне для здоров'я, то у зв'язку з цим неминуче виникає запитання: а скільки ж рекомендується ходити? Як довго і як часто? На це фахівці відповідають: ходити рекомендується не менше однієї години на день, шість днів на тиждень. Також треба мати на увазі, що будь-яка фізична руханка дуже корисна для зміцнення кісток. Бо як сказав д-р Сідні Бончик, автор книжки „Підручник з остеопорозу", „сильні кістки не народжуються, а виробляються в процесі життя". І тому щоб ваш скелет був міцним, треба, щоб він частіше був навантажуваний вагою вашого тіла, тобто ходінням, а не лежанням чи сидінням. І тому хоч їзда на мотоциклеті чи велосипеді може бути корисною для спинного хребта, який тримає вагу верхньої частини тіла, все ж вона не дає ніякої користи для зміцнення кісток ніг, які лежать на педалях.

Недбальство до свого тіла і своєї фізичної постави не раз робить згорбленими навіть молодих людей. Як доречно зазначає фахівець від недуг хребта д-р Джефрі Юнг, така згорбленість людини не тільки робить її старшою в очах інших людей, але через постійне зігнення хребта спричинює його хронічну недугу. Тому щоб не виглядати передчасно застарим, а також щоб запобігти болям в хребті, рекомендується, незалежно від віку, завжди дотримуватися рівної постави — коли людина стоїть чи ходить, чи сидить.

Як свідчить статистика, вісім з десяти осіб скоріше чи пізніше в своєму житті мають більші або менші клопоти зі своїм хребтом. Одначасно фахівці дійшли до висновку, що однією з причин недуг хребта є та, що люди забагато пролежують в ліжку, сподіваючись, що чим довше вони будуть в лежачому стані, тим краще це буде для їхнього хребта. Але воно не є так, бо довготривале лежання не зміцнює, а розслаблює мускульно-кісткову систему і тим самим прискорює старечий процес. І тому коли лікар скаже, що з хребтом нема нічого серйозного, людина може безпечно встати з ліжка і робити те, що вона має до роботи. Якщо будуть і далі невеликі болі в хребті, ліків, які в аптеці можна купити без рецепти, вистачить, аби зупинити ті болі.

Американська медична преса, в тому числі такий солідний журнал, як "Prevention", знову і знову подає на своїх сторінках висліди фахівців щодо впливу споживання тієї чи іншої їжі на життя і здоров'я людини.

В одному з чисел того журналу біохемік і фахівець у справах харчування, професор Корнельського університету Колін Камбел ділиться наслідками своїх досліджень, які він недавно провів у Китаї. Там він мав нагоду вивчити практику харчування 6,500 китайських родин. І він переконався, що серед тих родин, які дуже мало споживали м'ясних продуктів та товщів (сала), майже не було випадків захворювань на такі серйозні недуги, як рак, недуги серця та цукриця (діябет). Він подав, що пересічно китаєць споживає на день м'яса всього 2 унції. „Якщо б ми тут, в Америці, з'їдали стільки м'яса, як у Китаї, — пише він, — тоді ми змогли б зменшити на 80-90 відсотків кількість дегенеративних недуг".

Висновок? Менше м'яса і тваринних товщів, а більше вегетаріянських страв!

Або таке. Напевно кожному фахівцеві від недуг очей відомо, що макулярна дегенерація є головною причиною сліпоти в людей віком понад 65 років. Студії, проведені в медичній школі Гарвардського університету, виявили, що хворі на макулярну дегенерацію, замало їли харчів, які мають у собі каротеноїди (пояснення можна знайти в словниках). Аби цьому запобігти, рекомендують бодай раз на тиждень споживати шпинат.

(Закінчення на стор. 3)

„Сучасність"...

(Закінчення зі стор. 1)

налі, коротко пригадали нам теперішніх головних редакторів та співробітників, як теж історію постання і різні етапи його розвитку. Ось так пересунулися з їхнім оповіданням перед очами немов у калейдоскопі постаті редакторів від першого, яким був Володимир Стахів, відтак у трьох етапах Іван Кошелівець, а далі Богдан Кравців, Юрій Шевельов, Вольфрам Буркгард, Марта Скорупська. Від 15 років безперебійно стоїть на тому пості проф. Т. Гунчак, а від перенесення журналу до Києва, співредактором став Іван Дзюба. Все це імена людей добре відомих у нашому літературно-журналістичному світі, які давали запоруку культурного рівня „Сучасности".

— „Сучасність" була завжди журналом присвяченим культурі та літературі, але вповні незалежним, байдуже, що його приписувано до ідеології одного політичного середовища — вияснює нам у розмові головний редактор. Тому різні спроби тепер показати пов'язання „Сучасности" з одним із тих середовищ не є правильне. Можна лише жаліти, що такий журнал, як наш, є унікальним в теперішніх обставинах, зокрема в обличчі навалу російської літератури та журналів, якому, на жаль, ніхто не протиставиться.

— Саме з цієї причини так конечна є дальша безперебійна поява „Сучасности" — завважує Б. Певний. — Як довго журнал появлятиметься правильно кожного місяця і його читають, то залишиться цей конечний міст, який треба будувати і через нього виховувати нове суспільство, яке зараз стоїть в обличчі страшної культурної кризи.

— Чи уважаєте, що „Сучасність" творить саме це культурне українське середовище, якого сьогодні бракує у нас? — питаємо.

Тут оба співредактори в унісон запевняють про те, як і переконують, що якщо не буде такої літератури українською мовою, — залишимося скоро безязикі.

Це й причина, чому вони відвідали нашу редакцію, щоб через неї та через цю розмову апелювати до нашої спільноти в діяспорі, зокрема до середущого і старшого покоління, допомогти своїми передплатами втримати „Сучасність" далі при житті, а передусім, передплачувати журнал для себе, але й своїх дітей, і тим поширювали його коло читачів та впливати на піднесення нашої культури.

Переглядаючи останні числа журналу, ми бачимо його широкий та багатий зміст, в якому кожний може знайти цікавий для себе матеріял з літератури, мистецтва, науки чи суспільного життя. Широкий діяпазон дописувачів та тем, які вони порушують, як також його кольорові ілюстрації та великий об'єм, можуть притягнути кожну людину, яка знає українську мову та дбає про свій культурний рівень. Тому, нам здається, що заклик членів редакції до передплати, яка виносить 85 ам. дол. річно, не повинен бути голосом волаючого в пустині, а таки знайти позитивний відгук серед нашої спільноти.

Показується, що вже це сталося і першою, як в багато інших культурних починах, відгукнулася Федерально Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Ню Йорку щедрим датком. За нею пішла вслід така ж Кредитова Кооператива в Пассейку.

Але це наші установи, які постійно підтримують культурне життя, а як буде із поодинокими нашими громадянами? Надіймося, що у загальній байдужості, яка тепер в нашій громаді дуже помітна, „Сучасність" таки здобуде так потрібну її підтримку.

М. Томин — непересічна людина

Людмила Томин передає чашу у пам'ять її мужа св. п. Михайла Екзархові УКЦ Києва і Вишгороду Любомирові Гузареві.

У житті, згідно з Божою волею, усе минає. У калейдоскопі людського життя бачимо людські пляни, задуми, осяги та бажання. Хоча невмолима смерть кінчає життя людини, все ж таки пам'ять і згадка про неї ще довго залишається, а добрі діла свідчать про її характер. Тепер минає пів року від смерти св. п. Михайла Томина, який відійшов від нас, маючи 78 років.

Уродженець Івано-Франківського (тоді Станиславова), як і ми усі, мав багато плянів. Маючи сильну віру у Бога, своїм життям був прикладом для інших. Ще перед Другою світовою війною служив у польському війську, а опісля працював у своєму рідному місті. У 1940 році одружився з Людмилою. Бог поблагословив їх сином Володимиром. Через воєнні події родина переїхала до міста Ульм у Німеччині, а у 1949 році родина опинилася в Америці, де остаточно осіла в Дітройті.

Це коротко про життєвий шлях покійного. А тепер дещо про його ціхи характеру. М. Томин мав декілька особливих зацікавлень, а ними були у першу чергу, крім родини, Церква, спорт, музика та добрі діла. Ще в Україні був активним членом станиславівського УСТ „Пролом", особливо у ланці копаного м'яча. У Німеччині (Ульм) був одним з основників УСТ „Беркут" і деякий час його головою. У Дітройті був також одним з основників і майже безперервним членом УСТ „Черник", виконуючи різні обов'язки. За його великий вклад праці під час поминків представник „Черника" вручив вдові спеціяльне признання за його віддану працю для фізичної культури та праці з молоддю. Крім спорту св. п. Михайло був обдарований музично. Ще будучи у польському війську, грав у військовій оркестрі. У Дітройті провадив пластову оркестру. Незалежно від цього, мав свою оркестру „Зоря", яка проіснувала багато років, майже до його виходу на емеритуру. Ця оркестра була дуже популярною і чи не найкращою у Дітройті. Дуже важливою була його праця для Церкви, найперше при парафії Непорочного Зачаття, а минулих кільканадцять років при церкві св. Йосафата у Воррені, де був довгі роки членом Парафіяльної ради, а минулих кілька років заступником голови Парафіяльної ради. При своїй парафії був членом Товариства св. Імені, а також членом 4-го ступня Лицарів Колюмба. Варто відмітити, що після його смерти його відділ Лицарів Колюмба уфундував у його пам'ять чашу, призначену для священика в Україні. Його вдова Людмила передала особисто цю чашу для особистого користування Екзархові Києва і Вишгороду Владиці Любомирові Гузареві.

Як лише дозволяв М. Томикові час, він виконував різні праці для своєї парафії. Свої обов'язки виконував чесно і сумлінно і завжди старався дати від себе більше, як було треба. Крім того брав участь у житті нашої громади. Довгі роки був касирем Культурно-Громадського Клюбу, а останніх декілька років був членом Дирекції дому для старших віком „Українське село". Минулих кілька років був другим заступником голови Дирекції. Його ціле життя ціхувала любов до своєї Церкви і України та бажання помогти іншим. Ми знали св. п. Михайла Томина як людину прямолінійну, товариську, яка ніколи не вагалася висловити свою думку чи погляд на різні справи. Українській громаді Великого Дітройту його бракує і важко буде його заступити.

Зенон Василькевич

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ нюджерзького стейту у понеділок, 17-го червня, остаточно схвалила закон, який заборонятиме фірмам забезпечення здоров'я необезпечувати чи вимагати вищих оплат від осіб, які генетично є наражені на деякі захворіння. Хоча подібний закон існує в 11 інших стейтах, то нюджерський уважається найбільш конкретним і зрозумілим, який не дозволяє працедавцям вимагати від працівників генетичних інформацій чи родинної історії. Тому, що науковці швидким темпом відкривають генетичні підстави багатьох хвороб, зростає занепокоєння серед медичних і легальних експертів, що генетичні аналізи можуть стати у майбутньому підставою дискримінації.

ГАЗЕТА „ДЕЙЛІ ТЕЛЕҐРАФ", покликуючись на поінформовані джерела, повідомила, що керівники Ірляндської республіканської армії (ІРА) плянують продовжити серію терористичних акцій після вибуху в Манчестері у суботу, 15-го червня. Як стало відомо, ІРА веде підготову до „повномаштабного насилля" на території Північної Ірляндії. „Існують пляни, згідно з якими війна буде тривати ще не менше п'ять років, — цитує газета слова представника спеціяльних служб. — Кілька тижнів тому лідери ІРА прийшли до висновку, що політична стратегія недостатньо ефективна для об'єднання Ірляндії".

Ліві...

(Закінчення зі стор. 1)

Голові соціялістичної фракції Верховної Ради Іванові Чижові також здається, що Ґ. Зюганов має більше шансів на успіх. Проте він зазначив, що будь-які результати виборів у Росії не принесуть якихось змін в Україні.

„Я думаю, що такі зміни треба робити в Україні, виходячи з власної ситуації, з власних перспектив, розвитку держави, і всього, що з цим пов'язано", — сказав він.

І. Чиж підкреслив, що „треба свій український державний інтерес мати в усьому, і, зокрема, у стосунках з Росією". У зв'язку з прив'язаністю України до російського енергетичного комплексу український Уряд зобов'язаний дивитися на Росію „як на тривалого і дуже перспективного партнера" незалежно від того, хто буде президентом, зазначив він. Відповідно до цього і потрібно працювати для добра України, держави і економіки, вважає І. Чиж.

Висловив сумніви у перемозі Б. Єльцина і представник Народно-Демократичної Партії України, яка не належить до лівих сил: „З урахуванням того, що Єльцин так вправно танцював твіст і відірвався від Зюґанова на декілька відсотків — його справи кепські". Представник НДПУ мав на увазі дуже енерґійну передвиборчу кампанію президента Росії, яка вивела Єльцина лише на кілька відсотків вперед від Ґ. Зюганова.

Голова Руху депутат Вячеслав Чорновіл назвав незначний розрив між Б. Єльциним і Ґ. Зюгановим „непередбачуваним". Він сподівався, що „сили, кинуті на підтримку Єльцина, дадуть більше розходження, ніж півтора-два відсотки". В. Чорновіл підтвердив, що ще зберігаються надії на успіх Ґ. Зюганова і тому намагаються відтягнути друге читання конституції України до другої тури виборів у Росії.

Проте голова Комісії Верховної Ради з питань правової політики і судово-правової реформи Володимир Стретович не вважає, що Ґ. Зюганов виграє.

„На мій погляд, і судячи по ситуації, у нинішнього президента Росії більше шансів залишитися керівником держави, ніж у його опонента. Я думаю, що демократичні сили зможуть протиставити певні зусилля, щоб зберегти демократичне суспільство", — сказав він.

А голова київської організації УНА-УНСО Олександер Коваленко так висловився з приводу виборів: „Якщо оберуть Зюґанова, то, напевно, буде погіршення ситуації, більше того, його обрання активізує дії лівих сил в Україні, а якщо оберуть Єльцина, то буде 'перестроєчне загнивання', ситуація буде погіршуватися повільно, але неухильно".

Ред. В. Карпенко доповідав в Пармі

Віталій Карпенко, головний редактор популярного в Україні щоденника „Вечірній Київ", 6-го червня ц.р. виголосив доповідь про суспільно-політичну ситуацію в Україні в залі Свято-Покровського Осередку в Пармі, Огайо. Зустріч з редактором спонзорували організації Українського Державницького Фронту в Клівленді.

Громада Клівленду в останніх роках мала змогу вітати в себе доповідачів з числа політиків, науковців, діячів культури, спорту, однак В. Карпенко чи не першим представляв українську інформаційну службу.

Про значення вільної преси в державі зайве дискутувати. Незалежна преса в Україні на п'ятому році державної самостійности є необхідною для ширення правдивої інформації про події національного і світового значення для піднесення національної свідомости населення, що є виключно важливим в розбудові і утвердженні національної держави.

Доповідача привітав від громади її голова мгр В. Ліщинецький, відтак колишній довголітній голова ООЧСУ М. Поглід подав присутнім, біля 100 осіб, короткі дні із життя і праці В. Карпенка. Він працює в пресі від 1958 року, в різних газетах, а з 1986 року до сьогодні є головним редактором „Вечірнього Києва". Кандидат філологічних наук, член Спілки Письменників України, автор багатьох книжок. Нещодавно вийшла його книжка під назвою „Поодинці — вмирають, виживають гуртом". Був членом Верховної Ради минулого скликання, членом Організаційного Комітету Конгресу Української Інтелігенції. Після цього М. Поглід попросив гостя до слова, а присутні привітали його оплесками.

На початку доповіді В. Карпенко попросив взяти до уваги, що думки, якими він хоче поділитися із слухачами — це його особистий погляд на речі, які відбуваються сьогодні в Україні. Україна — самостійна держава, у ній панує мир і спокій, а коли повернутися 5 років назад, ніхто не міг навіть і мріяти про це. Водночас не все склалося так, як хотілося б. Україна за територією, кількістю населення, природними ресурсами, чорноземом і працьовитим населенням занадто довго не може вийти на шлях економічного піднесення. Більшість населення, особливо старші люди, працівники освіти, науки, живе в злиднях. Добре, як котам у коморі, ведеться представникам партії влади і всяким спекулянтам. Причиною цього незадовільного становища є брак національної свідомости в уряді, брак політичної волі. Як було в 1991 році, так залишається до сьогодні. Шкода, що відразу тоді, в 1991 році, не розпустили комуністичну Верховну Раду, не призначили вільних виборів. Ліва більшість досі верховодить у парляменті. Де є в світі хоч одна держава, де парляментарист чужою мовою виголошує протидержавні заяви, а голова парляменту на травневій демонстрації іде під прапором чужої держави? Через прозорі кордони з півночі сунуть різні зайди, поселюються на півдні і в Криму, відверто займаються протидержавною діяльністю. Україна заскоро позбулася тактичної і стратегічної зброї. Колишні комуністи обсіли всі уряди, замінивши червоні на синьо-жовті прапори, і нишком ведуть антиукраїнську пропаганду. Щоб це змінити, Україна потребує національно свідомих кадрів, а їх поки що немає. Українська інтелігенція хворіє на меншевартість, тому Україна мусить кинути всі сили для відродження української духовости і національної свідомости, без чого не можна буде змінити стану, в якому зараз знаходиться держава. Перші кроки в цьому напрямі зробив Конгрес Української Інтелігенції, згуртувавши національно свідомі сили. Зараз в Україні понад 30 партій, з них деякі за мізерною кількістю членів годі й назвати політичною партією. Пасивність населення дуже шкодить у формуванні державних структур. Населення не довіряє комуністам, але також розчарувалося в демократах. Київ міг би післати у Верховну Раду більше свідомих українців та цього не сталося через пасивність населення. Комуністи у Верховній Раді гальмують процес прийняття конституції і чекають на вислід виборів у Росії. Відсутність конституції позначається негативно на всіх ділянках державного будівництва. У запропонованому конституційною комісією проєкті президент посідає завеликі права, і в ситуації, коли б місце президента зайняла людина типу комуніста Симоненка, це привело б до непередбачених змін, а то й до втрати незалежности. Влада в Україні опинилася в руках людей, які не відповідають тим постам. З причини економічного занепаду Україна втрачає тисячі науковців, інженерів, які виїжджають за кордон, а це завдає великої шкоди розвиткові промисловости і науки. Доповідач закликає людей із діяспори їхати в Україну і своїм досвідом помагати в розбудові економіки, освіти, культури. Треба допомогти українському народові повірити у власні сили, бо за нас ніхто цього не зробить. Захід не є зацікавлений в сильній Україні, і все ж, всупереч усім труднощам, Україна повільним кроком іде вперед. У незалежному становищі перебувають книжкові видавництва, преса, радіо і телебачення. В Україну завозять багато чужомовної дешевої літератури, телевізійні станції викуповують чужинці, роблять на цьому гроші і ширять протидержавну пропаґанду.

Доповідач попросив передплатити „Вечірній Київ" для своїх рідних в Україні і тим допомогти редакції. В прикінцевій точці своєї доповіді В. Карпенко поінформував коротко про судовий позов з боку міністерства оборони В. Шмарова. Редактор переконаний, що міністер справу програє, а населення буде мати змогу довідатися, що діється в міністерстві оборони.

Після цього були запити до доповідача, які в більшості стосувалися владних осіб — про звільнення В. Марчука, про дебати над проєктом конституції, про активність молоді, про те, як ставляться ієрархи українських церков до справи державного становлення, і про найважливіші події минулого року. Редактор відповів на всі питання, хоч не всі могли бути задоволеними.

На кінець вечора мгр В. Ліщинецький подякував редакторові за доповідь і при тому подав до відома, що у кредитівці буде відкрито банкове конто, на яке охочі зможуть складати датки на пресовий фонд „Вечірнього Києва".

На пам'ятку про відвідини Клівленду ред. В. Карпенкові вручив один із присутніх Історичний Атлас України за редакцією Євгена Тютка і спонзорства Української Федеральної Кооперативи „Самопоміч" в Чикаго, Ілл.

Євген Бачинський

А. Лєбедь...

(Закінчення зі стор. 1)

рот, подібний до того, який був проведений у серпні 1991 року, коли група змовників здійснила путч проти Міхаїла Горбачова.

Розмовляючи з журналістами, кандидат на президента від народно-патріотичного бльоку Ґеннадій Зюганов сказав, що призначення А. Лєбєдя на пост секретаря Ради безпеки і асистента президента РФ у справах національної безпеки „не новина, ще на початку травня ми передбачали це". Ґ. Зюганов також додав, що бльок народно-патріотичних сил має намір продовжити переговори з А. Лєбєдем. „Це ще не пізно", — додав комуністичний лідер.

Ґ. Зюганов, який зайняв друге місце у першій турі виборів, вважає, що його шанси у другій турі не зменшаться у зв'язку з призначенням А. Лєбєдя на ключові пости в керівництві національною безпекою країни. Тактика народно-патріотичного бльоку напередодні другої тури виборів залишається попередньою, підкреслив Зюганов. За його словами, участь в уряді народного довір'я буде „запропонована людям, які здатні дбати про Росію", в тому числі, можливо, і Алєксандрові Лєбєдеві.

Згідно з уточненими попередніми підсумками голосування, Б. Єльцин дещо збільшив відрив від Ґ. Зюганова: він дістав підтримку 35.06 відс. виборців. За Зюганова проголосувало 31.96 відс. Третє місце займає А. Лєбєдь — 14.7 відс. У цю кількість не включені ще дані про голосування приблизно 470,000 виборців Чечні, а там, як відомо, більша частина проголосувала за Б. Єльцина.

ГКУ...

(Закінчення зі стор. 1)

борчі дільниці також у Симферополі, Києві, Одесі, Харкові, Львові та інших містах України.

Лідери ГКУ також невдоволені проєктом нової конституції України. Тому від імені своєї організації вони звернулися до Ради Европи з проханням зробити експертизу конституційного проєкту, особливо в ділянці забезпечення прав людини і статусу Криму. Копію тексту звенення передано Державній думі Росії, Президентові України Л. Кучмі та в український парлямент. ГКУ вважає за необхідне закріпити в українській конституції офіційний статус російської мови на рівні з українською, а за Кримом — статус суб'єкта федерації з власною конституцією, законодавством і символікою.

Щоб довше...

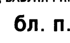
(Закінчення зі стор. 2)

І ще одне. Відомо, що людська шкіра, зокрема шкіра лиця та пальців, є однією з частин нашого тіла, по якій, як кажуть, впізнаються перші ознаки старости людей. Але чи можна щось зробити, щоб бодай на певний час стримати процес старіння нашої шкіри?

Виявляється, що можна. Треба менше опалюватися на сонці. І не тільки тому, що соняшне проміння прискорює старіння шкіри, але й тому, що довготривала дія проміння може викликати злоякісне захворювання шкіри — меланому.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в неділю 16-го червня 1996 р. відійшла у вічність на 96-му році життя наша дорога МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

МАРІЯ ТЕРЛЕЦЬКА

з дому СЬОКАЛО

ПАНАХИДА в четвер 20-го червня 1996 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Lakeview Memorial Home, 371 Lakeview Ave. Clifton, N.J.

ПОХОРОН в п'ятницю 21-го червня о год. 8:30 ранку в церкві св. о. Миколая в Passaic N.J., а опісля на цвинтар св. Духа в Hamptonburgh, N.Y.

Залишені у глибокому смутку:

син — БОРИС ТЕРЛЕЦЬКИЙ з родиною
доњка — ХРИЗАНТА КОРДУБА
зять — ДАМЯН КОРДУБА
внуки — ПЕТРО КОРДУБА з дружиною ОКСАНОЮ і донями ТАЇСОЮ і ЛЯРИСОЮ
— АРІЯНА МАСЮК з мужем ІГОРОМ
сестра — КАРОЛІНА ПРОЦКІВ з родиною
брат — ВОЛОДИМИР СЬОКАЛО в Україні
братанок — ПЕТРО СЬОКАЛО з родиною
та дальша родина в ЗСА.

Ю. Щербак відвідав північну Каліфорнію в 10-ту річницю Чорнобиля

Українська громада міста Сан Франсіско і околиць відзначила 26-го квітня 10-річчя чорнобильської трагедії спільним Молебнем. У цей день радіо і телевізійний канал ч. 2 Сан Франсіско взяли інтерв'ю у свідків катастрофи — киянки Лідії Злиденної та співачки зі Львова Іванни Таратули. Свої спомини Лідія Злиденна описала у статті, яка була видрукована у „Віснику" Відділу Української Американської Координаційної Ради, що був випущений до відзначення цих сумних роковин. „Вісник" подав також інформації про амбасадора України у ЗСА Юрія Щербака та розклад програми його відвідин.

Ю. Щербак відвідав Сан Франсіско і околиці північної Каліфорнії на початку травня. Після відкриття Торговельно-Економічного Центру України в Лос Анжелесі 2-го травня, вже 3-го травня він зустрівся з членами Коммонвелт клюбу в Стенфордському університеті. На зустрічі були присутні професори, студенти, представники різних організацій, української громади міста Сан Франсіско, а також представник губернатора стейту Каліфорнія П. Вілсона — Джан Лангрен. Після змістовної доповіді Ю. Щербак відповів на запитання присутніх, а також подав причини вибуху атомного реактора і розповів про тяжкі наслідки та про сучасний стан нашої держави.

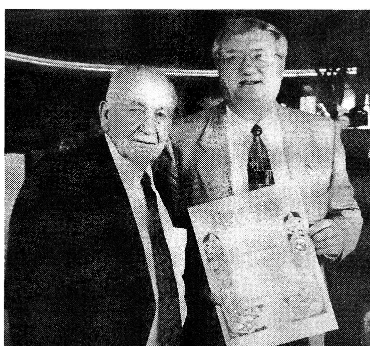
В суботу, 4-го травня, в ресторані „Габіянос", який побудований в мальовничому місці на березі Сан Франсіської затоки, що дуже нагадувала Ю. Щербакові Київ і Дніпро, відбувся „поминальний обід", який був влаштований Комітетом для відзначення десятиріччя катастрофи в Чорнобилі. До Комітету ввійшли такі особи і організації: Оксана Черепенко — від Української Американської Координаційної Ради, Михайло Цар — від Українського Братського Союзу, Віталій Візир — від Української Православної Церкви, Оксана Саливен і Олена Бенкстон — від Української Католицької Церкви, Ольга Келлі, Оксана Сидорак та Лідія Макаревич — від Союзу Українок Америки, Тамара Городиська — від Інституту Нестора, Юрій Олійник — від Товариства Збереження Української Спадщини, та Даглас і Вірджінія Александери — від Спілки Міст-Побратимів Сономи. Урочистим зібранням проводив д-р Левко Каменецький. Серед запрошених гостей був стейтовий сенатор Мілтон Марк.

Обід розпочався молитвою, яку виконав мішаний хор під керуванням Віри Візир. У програмі вступне слово мав амбасадор, який підкреслив важливість праці українців у ЗСА. Він вручив почесні грамоти тим, які відзначилися своєю працею для допомоги Україні. Серед нагороджених були Михайло Цар — координатор відзначення чорнобильської катастрофи, Тамара Городиська, яка не раз виїжджала в Україну з матеріяльною та інтелектуальною допомогою, Оксана Саливен — скарбник Комітету Допомоги Україні, Надія Деркач, яка в минулому влаштувала Ю. Щербакові дуже потрібну зустріч в ділянці екології в американських колах, Д. і В. Александери — активні громадські діячі міста Сономи, які теж не раз відвідували Україну з допомогою.

Під час зустрічі присутні мали змогу задавати питання Ю. Щербакові і діставали завжди вичерпні відповіді на них. Зустріч пройшла змістовно і цікаво.

Програму прикрасили виступи співачок Марусі Черепенко та Іванни Таратули-Ґреґуа з Сан Франсіско, а також молодечого ансамблю бандуристок у складі Олі Дроф'як, Ані Кухарець, Тані Цим-бал, Аллі і Лесі Сусідів, співачок ансамблю Галини Дроф'як, Вікторії та Оленки Давидюків — під керуванням Олі Герасименко-Олійник, яка також виконала пісню „На Чорнобиль журавлі летіли". Поминальний обід завершився спільною молитвою „Боже великий, єдиний".

Присутній

Амбасадор України у ЗСА Юрій Щербак (справа) вручає почесну грамоту головному радному УБС Михайлові Цареві.

П. Дзюба переобраний на голову Рочестерської Округи УНС

У неділю, 24-го березня о год. 1-ій по полудні в залі УНДому при Джозеф аве. відбулись Річні загальні збори округи УНС.

Збори відкрив голова Округи Петро Дзюба, привітавши всіх присутніх, а саме члена Екзекутиви УНС, предсідника Уляну Дячук, відділових урядників, союзовців і гостей, а потім попросив присутніх встати і вшанувати тих союзовців, які відійшли у вічність. Предсідник відчитав порядок нарад, котрий прийнято. П. Дзюба, предсідник, Дмитро Пристай, секретар, були вибрані перевести збори. Предсідник ствердив, що нинішні збори правосильні. Округа об'єднує вісім відділів і всі відділи прислали своїх делегатів на збори.

Секретар відчитав протокол з минулорічних зборів, котрий прийнято в цілості.

Про працю Округи звітував П. Дзюба, заявивши, що члени Округи працювали разом у згоді, відбуто кілька інформаційних засідань і що Округа дала 24 члени. Д. Пристай рівнож звітував як секретар Округи. Мері Сверида, касир Округи, звітувала про стан каси і звіт передала голові Контрольної комісії Павлові Прокопенкові. Він повідомив, що в касі є з 1994 року 1,340.09 дол., прибуток за 1995 рік 100.82 дол. видатки за 1995 рік — 107 дол., отже в касі знаходиться на 1-го січня 1996 року 1,333.91 дол. Контрольна комісія перевела контролю.

Опісля перевибрано минулорічну Управу на 1996 рік у складі — Петро Дзюба, предсідник, Олексій Скібіцький заступник, Дмитро Пристай, секретар, Мері Сверида касир; члени: інж. Петро Лещишин, Мері Ковальчук і Осип Джус; Контрольна комісія: Павло Прокопенко, голова, Андрій Яріш і Юрій Малаховський. Від імені вибраної Управи предсідник подякував за вибір і довір'я і запевнив, що дальше будемо працювати для Союзу. Він попросив до слова предсідника УНС Уляну Дячук.

У. Дячук в першій мірі передала привіт від Екзекутивного Комітету УНС, зазначивши, що в Союзі є 31 Округи і що Округа Рочестеру має вісім відділів, котрі дали 24 члени, а в загальному всі Округи дали 1,031 членів. Подякувавши за пророблену працю, У. Дячук вручила чека на 40 дол. як організаційну нагороду. Союз дальше допомагає стипендіями студентам і установам, але Союз потребує нових членів, щоб заступити цих, що відходять. Треба шукати можливостей щоби притягнути членів.

Щодо фінансової господарки, то Союз стоїть добре. Дім УНСоюзу тепер на дає потрібних доходів, приходиться докладати но нього. Був час коли Союз мав високі приходи з винайму будинку, але коли в цій околиці збудовано більше бюрових будинків, зросла конкуренція, тому треба будинок продати і купити менший для власного вжитку.

Предсідник зреферувала кожний аспект діяльности УНСоюзу та поінформувала про хід переговорів в справі злуки з Українським Братським Союзом та Українською Народною Помічю. В заключенні У. Дячук підкреслила потребу посилення організаційних заходів відділами і округами.

П. Дзюба подякував У. Дячук за цю обширну інформаційну доповідь і відкрив дускусію, в якій брали участь: Роман Куціль, Любомир Білик, Христина і Петро Дзюби, Любомир Ґалуга, Д. Пристай і Ю. Малаховський. На запити задоволяючі відповіді дала предсідник У. Дячук.

П. Дзюба подякував присутнім за участь у зборах і формально закрив їх, а розмови на союзові і громадські теми продовжувались при перекусці, що її приготовила М. Сверида.

Управа Округи УНС Рочестеру з предсідником У. Дячук (друга зліва в першому ряді.

Відійшла на віковічний спокій

У понеділок, 13-го травня ц.р. упокоїлася в Бозі, не проживши зовсім завершених 100 років св. п. Параскевія Баґан. Покійна померла в Вінніпезі в старечому домі Пресвятої Родини.

Вона народилася в Тернополі в міщанській родині Мартина і Магдалини Зарихтів. У родині було 13 дітей. Мати Магдалина часто жалілася, що виховувати хлопців приходилося їй нелегко, проте їхні діти виросли на добрих і щирих українських патріотів. У живих залишився ще наймолодший брат Михайло, який пережив страшне большевицьке заслання у далекому Сибіру.

Покійниця з великим пієтизмом згадувала своїх батьків, зокрема свою матір. Освіту вона здобула в Тернополі і там вийшла заміж в 1921 році за Михайла Багана — міщанина і купця. Михайло був відомий в Тернополі заради своєї жертовности, щирого патріотизму, відданости своїй родині та рідній громаді. В родині було двоє синів: Богдан і Артем і дві дочки: Ольга й Ориса. Батько дуже любив своїх дітей, присвячував їм чимало уваги, впоюючи в них християнські ідеали та любов до України. Але доля не судила йому жити довго. Помер на 44-му році життя під німецьку окупацію.

Дружина, що досі жила спокійно і заможно, ставши вдовою перебрала на себе велику відповідальність виховувати дітей і працювати на прожиток родини. А були це роки невимовно важкі й в додаток дуже небезпечні. Проте при допомозі сина Богдана, який успадкував по батькові купецькі здібності, вона мужньо проривалася крізь життя.

В 1944 році з наближенням німецько-совєтського фронту покійна вирішила залишити рідні сторони і з двома дочками пробратися на Захід. Тут спочатку родина жила в Ґрацу, згодом коротко в Кефлягу та у Філляху. Дорога на Захід була небезпечною, бо проходила недалеко фронту під бомбами альянтів і в додаток у чужій стороні, незважди прихильній для українців, які відверто висловлювали свої національні переконання, гостро критикуючи німців і більшовиків.

Чотири роки прожила покійна у Філляху, де дочки повиходили заміж, Ольга за Василя Гайовського, а Орися за Володимира Жилу. В 1948 році діти виїхали на поселення до Канади і Бразилії, покійна тимчасово залишилася самітньою в Австрії, чекаючи нетерпляче на допомогу від них. Допомога прийшла швидко, бо вже в березні 1949 року мама прибула до Канади. Але нова країна, незнання мови та суворий континентальний клімат спочатку мали від'ємний вплив на неї. З часом вона акліматизувалася, нав'язала товариські зв'язки з місцевими українськими жінками й стала почуватися в Канаді краще, як вдома.

Тут вона була допоміжною для своїх дітей і внуків. Вона їх виховувала та вела господарські справи своїх дітей. Її допомога в той час була дуже важливою, бо діти могли працювати, вчитися в університеті та здобувати краще життєве становище в новому суспільстві. За час свого перебування в Вінніпезі вона двічі побувала в Україні, відвідуючи рідні сторони, до могили нашого національного генія Тараса Шевченка в Каневі включно. Повертаючись з України покійна гірко оплакувала долю свого народу, розповідаючи в деталях про його жорстокі переживання.

Покійна була глибоко віруючою людиною, щирою українкою та жінкою доброго серця. Вона безмежно любила своїх дітей, внуків і правнуків, присвячуючи їм кожну хвилину свого життя. Родина була завжди в колі її зацікавлення. Вона сама була людиною погідної вдачі й доброго, життям виробленого, характеру. Була вдячною за кожну й найменшу услугу. Любила жартувати і співати українські народні пісні, широко цікавилася українським культурним, релігійним і громадським життям. Пригадую, що кожен раз, коли я приїжджав з доповіддю до Вінніпеґу, моєю першою слухачкою була завжди покійна. Вона уважно слухала годинні й довші доповіді. Найбільше зацікавлення проявляла до творчости Лесі Українки. Полум'яне слово великої поетеси широко захоплювало покійну, вона відчула в цьому не тільки красу, але й глибоке значення. З її обличчя я часто читав не тільки захоплення, але й внутрішнє переживання.

Як глибоко віруюча християнка вона відчула потребу молитви. Слово молитви з насолодою передавала своїм внукам і правнукам. Добре діло було завжди в центрі її уваги, а пошана до людини була першою ознакою її характеру.

Цікаво, що число 13 мало окреме значення в її житті, може це тому, що вона вийшла з родини, в якій було 13 дітей. І так 13-го числа вона вийшла заміж, 13-го народилася її найстарша дочка Ольга, 13-го помер її син Артем, 13-го померла вона сама.

Наша дорога мама, вийшовши з життя осиротила свого брата Михайла, внуків, правнуків і численну дальшу родину в Україні, а в діяспорі свої дві дочки: Ольгу й Орисю з чоловіками, внуків — Мотрю Колтек з чоловіком Тарасом, Богдану Доналд з чоловіком Петром, Святославу Качарай з чоловіком Стефаном, Романну Фрай з чоловіком Михайлом і Любомира Жилу з дружиною Дванною та правнуків: Тимона, Хризанта, Максима Колтеків, Христю, Катрусю і Ніку Доналдів, Адріяну і Наталку Качараїв, Талю Христину і Ларису Фраїв, Івана та Тараса Жилів.

Володимир Жила

ХОЧА НАРОДНЕ ЛІКУВАННЯ вже століттями існує як альтернативне запобігання хворобам, то згідно з медичними експертами за останніх 10 років ця форма лікування дуже поширилась, зокрема у ЗСА. Починаючи від запарювання зілля, акюпанкчур до запашної терапевтики, це альтернативне лікування розрослося у великий бизнес і велику впливову силу в модерній медицині без будь-якої контролі. Це дуже занепокоїло медичні установи, яких, крім фінансових наслідків, турбують також і можливі небезпеки такого неконтрольованого лікування природними засобами. Велика кількість лікарів, науковців і урядових чинників гостро виступають проти народного лікування, зазначуючи, що „ в найкращому випадку це лікування не пошкодить, але в найгіршому це справді може бути дуже небезпечним".

Історична...

(Закінчення зі стор. 2)

...до Індії і Китаю з метою торгівлі. Князь поради не прийняв, пішов з військом і повернувся з великою поразкою та ганьбою. Тільки через три роки вдалося знову підписати мирову угоду й відновити торгівлю.

Коли древляни вбили князя Ігоря, Ольга жорстоко помстилася їм і почала володарювати сама. Об'їхавши свої володіння, встановила тверду данину і заборонила воєводам її підвищувати. Під час цього походу все читала книги, подаровані царгородськими послами: псалми і розповіді про Ісуса Христа. Згодом вона вирушила з караваном до Царгороду і прийняла там християнство. Княгиня Ольга закінчила свій земний шлях глибоко віруючою людиною і розкаялася, що не завжди могла утриматися від жорстокости.

Знала мови

Княгиня вільно читала грецькою та іншими чужими мовами, мудро керувала державою, без військових походів уміла тримати землі в покорі. Володарі інших держав приймали її з великими почестями, як царицю великої держави. Вона зростила зерно християнської віри в серці князя Володимира, який після її смерти охрестив 988 року киян і народ всієї Руси-України.

Все це сьогодні схоже на леґенду, та це не леґенда, а історична правда з героїчного життя українського народу. Зберігати її — означає зберігати надбання прадавніх поколінь свого народу.